

**Anexă la Hotărârea Comitetului Director al Colegiului Psihologilor din România nr. ____
din data de 09 noiembrie 2018**

**NORMĂ
privind formarea profesională a psihologilor cu drept de liberă practică**

Capitolul I Dispoziții generale

Art. 1 - (1) În sensul prezentelor norme, psihologii cu drept de liberă practică, denumiți în continuare psihologi, reprezintă persoanele care dețin cel puțin un atestat de liberă practică, eliberat de către Comitetul director al Colegiului Psihologilor din România, numit în continuare Comitet director, în condițiile legii.

(2) Prevederile prezentelor norme se aplică oricărui psiholog, indiferent de forma de exercitare a profesiei și ramura de activitate în care își exercită profesia.

(3) Formarea profesională a psihologilor se realizează prin modalitățile avizate profesional, de către furnizorii de formare profesională, sub egida și cu avizul Comitetului director.

Art. 2 - (1) În condițiile Codului muncii și ale Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 213/2004, aprobate prin H.G. nr. 788/2005, denumite în continuare norme metodologice, angajatorii au obligația de a sprijini financiar și administrativ procesul de formare profesională continuă a psihologilor.

Art. 3 - Formarea profesională a psihologilor are următoarele obiective:

- a) cunoașterea și respectarea de către psihologi a standardelor de calitate în serviciile psihologice, în concordanță cu aspirațiile lor profesionale și cu necesitățile pieței serviciilor psihologice;
- b) pregătirea psihologilor români, care să contribuie la creșterea competitivității acestora pe piața serviciilor psihologice;
- c) actualizarea cunoștințelor și perfecționarea pregătirii profesionale în profesia de psiholog;
- d) accesul la alte specializări profesionale, respectiv obținerea de noi competențe profesionale, după caz;
- e) însușirea unor cunoștințe avansate, metode și procedee moderne necesar pentru îndeplinirea obligațiilor profesionale.

Art. 4 - (1) Formarea profesională a psihologilor cuprinde formarea profesională inițială, formarea profesională complementară și formarea profesională continuă, organizate prin forme specifice sau altele decât cele specifice sistemului național de învățământ.

(2) Formarea profesională inițială a psihologilor asigură pregătirea necesară pentru dobândirea competențelor profesionale minime necesare pentru accesul în profesia de psiholog și se realizează prin forme specifice sistemului național de învățământ.

(3) Formarea profesională complementară a psihologilor este ulterioară formării inițiale, care asigură psihologilor fie dezvoltarea competențelor profesionale deja dobândite, fie dobândirea de noi competențe, fiind realizată prin forme specifice sau altele decât cele specifice sistemului național de învățământ, cu avizul Comitetului director.

(4) Formarea profesională continuă a psihologilor este ulterioară sau concomitentă formării profesionale complementare, aceasta asigură psihologilor dezvoltarea competențelor profesionale deja dobândite, fiind realizată prin forme specifice sau altele decât cele specifice sistemului național de învățământ, cu avizul Comitetului director.

Art. 5 - (1) În sensul prezentelor norme, competența profesională reprezintă capacitatea de a realiza activitățile profesionale cerute potrivit specialității de competență atestate, la nivelul treptei de specializare obținute.

(2) Competențele profesionale în profesia de psiholog se recunosc în cadrul formării profesionale complementare și continue, prin calea formală, respectiv prin parcurgerea unui program de formare profesională organizat de către un furnizor de formare profesională, avizate de către Comitetul director.

(3) Programele de formare profesională organizate în cadrul programelor universitare de master acreditate se recunosc în cadrul formării profesionale complementare.

Art. 6 - (1) Formarea profesională a psihologilor se poate realiza, în condițiile prevăzute de prezentele norme, de către persoane juridice de drept public sau privat, cu sau fără scop patrimonial, denumite în continuare furnizori de formare profesională sau asimilați acestora.

(2) Furnizorii de formare profesională prevăzuți la alin. (1) pot presta servicii de formare profesională, cu respectarea standardelor de formare profesională, în condițiile prevăzute de prezentele norme.

(3) Furnizorii de formare profesională cu scop patrimonial care oferă cursuri de formare profesională pentru psihologi trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

a) să aibă înscrise în obiectul de activitate posibilitatea furnizării de servicii de formare profesională, potrivit CAEN;

b) să îndeplinească condițiile de avizare profesională și creditare stabilite prin prezentele norme.

(4) Furnizorii de metode și tehnici de evaluare și asistență psihologică pot realiza direct sau indirect activități de inițiere, calificare și specializare în utilizarea metodelor și tehnicilor de evaluare și asistență psihologică.

Art. 7 - (1) Formarea profesională a psihologilor se organizează în mod distinct și specializat, potrivit specializărilor profesionale reglementate.

(2) În cadrul formării profesionale a psihologilor funcționează un sistem de credite specific profesiei de psiholog, iar pe baza cumulării acestora se poate atesta dobândirea de competențe profesionale noi.

(3) Sistemul de credite specific profesiei de psiholog se stabilește prin hotărâre a Comitetului director.

Capitolul II. Organizarea formării profesionale a psihologilor

Art. 8 - (1) Comitetul director îndeplinește următoarele atribuții în domeniul formării profesionale:

a) coordonează la nivel național activitatea de formare profesională a psihologilor;

b) avizează și creditează organizarea programelor de formare profesională pentru psihologi prin furnizori de formare profesională și alte entități asimilate;

c) avizează înregistrarea furnizorilor de formare profesională;

d) elaborează sistemul de credite specific profesiei de psiholog;

e) elaborează standardele de calitate în domeniul formării profesionale a psihologilor.

f) îndeplinește alte atribuții în vederea punerii în aplicare a prezentelor norme.

Art. 9 - (1) Formarea profesională complementară și continuă a psihologilor se realizează prin programe de formare profesională ce cuprind totalitatea activităților de pregătire teoretică și/sau practică în vederea realizării obiectivelor de formare și dezvoltare de competențe pentru un anumit domeniu.

(2) Programele de formare profesională se organizează de furnizorii de formare profesională, înregistrați în Registrul furnizorilor de formare profesională pentru psihologii cu drept de liberă practică.

Art. 10 - (1) Programele de formare profesională cuprind, în principal, următoarele elemente:

- a) obiectivele programului de formare profesională exprimate în competențele profesionale care sunt dezvoltate sau dobândite de fiecare psiholog care urmează programul;
- b) durata pregătirii pentru realizarea obiectivelor propuse;
- c) numărul minim și maxim de participanți pentru un ciclu sau o serie de pregătire;
- d) calitatea persoanelor cu atribuții de formare teoretică și practică, denumite în continuare formatori;
- e) programa de formare profesională;
- f) mijloacele și metodele prin care se asigură transmiterea și asimilarea cunoștințelor și formarea deprinderilor practice necesare în specialitatea de competență pentru care se asigură formarea profesională;
- g) dotările, echipamentele și materialele necesare formării profesionale;
- h) procedura de evaluare în conformitate cu obiectivele specifice programului de formare profesională.

(2) Programa de formare profesională poate fi structurată pe module cuantificate în credite de formare profesională.

(3) Furnizorii de formare profesională complementară își adaptează programele în mod corespunzător condițiilor de realizare a competențelor profesionale specifice.

Art. 11 - (1) Furnizorii de formare profesională care organizează programe de formare profesională complementară finalizate cu diplome sau certificate de absolvire încheie în mod obligatoriu contracte de formare profesională cu participanții la aceste programe.

(2) Modelul contractului de formare profesională utilizat se depune de către furnizorul de formare profesională la dosarul de avizare.

Capitolul III Avizarea furnizorilor de formare profesională

Art. 12 - (1) Furnizorii de formare profesională avizați de către Comitetul director pot organiza programe de formare profesională, finalizate prin certificate sau diplome de absolvire, numai dacă au prevăzut în statutul sau în actul constitutiv aprobat, după caz, desfășurarea unor activități de formare profesională a psihologilor, în psihologie sau în profesia de psiholog, fiind autorizați în condițiile legii.

(2) Programele universitare de master furnizate de instituțiile de învățământ superior acreditate se supun mecanismelor specifice de autorizare și acreditare academică.

(3) Certificatele sau diplomele de absolvire sunt recunoscute numai dacă furnizorii de formare profesională complementară sunt înregistrați și avizați de către Comitetul director.

Art. 13 - (1) Activitatea de avizare a furnizorilor de formare profesională va fi coordonată de Comitetul director.

(2) În vederea avizării furnizorilor de formare profesională, comisiile aplicative fac propuneri Comitetului director.

Art. 14 - (1) În procesul de avizare, Comisiile aplicative au următoarele atribuții:

- a) analizează cererile furnizorilor de formare profesională;
- b) oferă consultanță și informații furnizorilor de formare profesională;
- c) monitorizează activitatea furnizorilor de formare profesională și propun, după caz, retragerea avizului.

(2) Secretariatul Comitetului director are următoarele atribuții:

- a) primește dosarele furnizorilor de formare, verifică conformitatea și organizează evidența acestora;
- b) înaintează președintelui comisiei aplicative sau Comisiei de formare profesională continuă interdisciplinară dosarul furnizorului de formare profesională;
- c) gestionează Registrul furnizorilor de formare profesională pentru psihologii cu drept de liberă practică, potrivit dispozițiilor președintelui Comitetului director.

Art. 15 - (1) Avizarea profesională furnizorilor de formare profesională se realizează pe baza criteriilor de evaluare prevăzute în prezentele norme, pentru o perioadă de 5 ani.

(2) Avizul profesional se acordă distinct pentru fiecare modalitate/program de formare profesională sau pentru o singură specialitate profesională.

(3) Filialele furnizorilor de formare profesională sunt entități distincte și se supun în mod separat procedurii de avizare.

(4) Avizarea profesională se certifică printr-un document ale cărui formă, conținut și regim de eliberare se stabilesc prin dispoziție a președintelui Comitetului director.

(5) Avizarea profesională a furnizorilor de formare complementară/continuă se realizează pe baza unui proces de acreditare specific.

(6) Modalitățile și programele de formare profesională care depășesc competențele unei comisii aplicative sau formează competente transversale sunt avizate de către Comisia de formare profesională continuă interdisciplinară.

(7) Comisia de formare profesională continuă interdisciplinară este constituită din președinții comisiilor aplicative sau din câte o persoană delegată de către fiecare comisie aplicativă.

Art. 16 - (1) Criteriile de evaluare a furnizorilor de formare profesională au în vedere următoarele elemente:

- a) programul de formare profesională;
- b) experiența furnizorilor de formare profesională și rezultatele activității lor anterioare obținerii autorizării sau în alte programe de formare profesională pe care le-au realizat, dacă este cazul;
- c) resursele necesare desfășurării programelor de formare profesională.

(2) Pentru a fi avizați furnizorii de formare profesională trebuie să facă dovada că realizează programele de formare profesională cu formatori din rândul psihologilor, participarea altor categorii de formatori fiind opțională.

Art. 17 - (1) Avizul profesional poate fi retras de către Comitetul director direct sau la propunerea fiecărei comisii aplicative, atunci când se constată nerespectarea condițiilor de avizare și a programelor pentru care furnizorul de formare profesională a fost avizat sau dacă, în mod repetat, rezultatele formării profesionale sunt nesatisfăcătoare.

(2) Furnizorul de formare profesională căruia i s-a retras avizul profesional poate să solicite un nou aviz numai după minim 3 luni de la data comunicării retragerii.

Art. 18 - Comisiile aplicative și Comisia de formare profesională continuă interdisciplinară au următoarele atribuții în activitatea de avizare a furnizorilor de formare profesională:

- a) îndrumă metodologic, coordonează și controlează activitatea de formare profesională;
- b) aprobă programele-cadru de formare profesională, în baza cărora furnizorii de formare profesională elaborează programele de formare profesională;
- c) monitorizează furnizorii de formare profesională.

Art. 19 - (1) Pentru activitatea de înregistrare și avizare profesională, furnizorii de formare profesională plătesc Colegiului taxe de avizare.

(2) Nivelul taxelor de avizare este stabilit prin hotărâre a Consiliului Colegiului.

(3) Din taxele de avizare plătite de furnizorii de formare profesională se vor suporta și cheltuielile pentru funcționarea comisiilor aplicative, respectiv cheltuielile de înregistrare și publicitate a furnizorilor de formare profesională.

Art. 20 - (1) Comitetul director întocmește Registrul furnizorilor de formare profesională pentru psihologii cu drept de liberă practică, care cuprinde toți furnizorii de formare profesională avizați în condițiile prezentelor norme.

(2) Registrul furnizorilor de formare profesională are trei părți:

- a) partea I, cuprinde furnizorii de formare profesională complementară;
- b) partea a II-a, cuprinde furnizorii de formare profesională continuă;
- c) partea a III-a, cuprinde persoanele juridice asimilate furnizorilor de formare profesională.

Capitolul IV Înregistrarea furnizorilor de formare profesională

Art. 21 - (1) Înregistrarea furnizorilor de formare profesională constituie actul premergător avizării furnizorilor de formare profesională, respectiv creditării activităților de formare profesională.

(2) Înregistrarea furnizorilor de formare profesională în Registrul furnizorilor de formare profesională pentru psihologii cu drept de liberă practică, se realizează pe baza depunerii următoarelor documente îndosariate:

- a) cerere de avizare;
- b) actul constitutiv și statutul entității (fotocopie, semnată și datată de către reprezentant pentru conformitate cu originalul);
- c) încheierea judecătorească de acordare a personalității juridice (fotocopie, semnată și datată de către reprezentant pentru conformitate cu originalul);
- d) certificatul de înscriere a persoanei juridice cu sau fără scop patrimonial (fotocopie, semnată și datată de către reprezentant pentru conformitate cu originalul);
- e) actele de spațiu privind sediile entității (fotocopie, semnată de către reprezentant pentru conformitate cu originalul);
- f) certificatul de înregistrare fiscală (fotocopie, semnată și datată de către reprezentant pentru conformitate cu originalul);
- g) dovada achitării taxei de înregistrare (fotocopie, semnată și datată de către reprezentant pentru conformitate cu originalul);
- h) declarație pe proprie răspundere privind asumarea obligației de avizare profesională pentru orice program de formare profesională, sub sancțiunea radierii din Registrul furnizorilor de formare profesională pentru psihologii cu drept de liberă practică, în original.

Art. 22 - (1) Dosarele conținând documentele prevăzute la art. 21 alin. (2) vor fi înregistrate la secretariatul Comitetului director.

(2) Dosarele depuse vor fi analizate de către comisia aplicativă de specialitate sau Comisia de formare profesională continuă interdisciplinară în prima ședință a acesteia.

(3) Comisia aplicativă de specialitate propune Comitetului director aprobarea sau respingerea înregistrării furnizorului de formare profesională în Registrul furnizorilor de formare profesională pentru psihologii cu drept de liberă practică.

(4) Comitetul director hotărăște sau președintele Comitetului director dispune, după caz, înregistrarea furnizorului de formare profesională sau respingerea cererii, în termen de maxim 30 de zile de la data înaintării propunerii de înregistrare sau de respingere a cererii.

Art. 23 - (1) În termen de 15 zile de la comunicare, solicitantul poate depune la secretariatul Comitetului director o contestație referitoare la rezultatul analizei efectuate de către comisia de specialitate.

(2) Președintele Comitetului director soluționează contestația depusă pe baza propunerii comisiei aplicative competente, în termen de maxim 30 de zile de la înregistrarea contestației.

(3) În termen de 15 zile de la comunicarea rezultatului contestației petentul poate formula recurs, dat spre soluționare Comitetului director în prima ședință a acestuia.

(4) Hotărârea Comitetului director este definitivă și va fi comunicată contestatarului în termen de 15 zile de la data ședinței.

Art. 24 - Înregistrarea furnizorilor de formare profesională are caracter de aviz profesional.

Capitolul V Avizarea și creditarea programelor de formare profesională

Art. 25 - (1) Avizarea profesională reprezintă condiția pentru realizarea programelor de formare profesională.

(2) Avizarea se realizează de către Comitetul director, pe baza propunerilor comisiilor aplicative sau ale Comisiei de formare profesională continuă interdisciplinară.

Art. 26 - (1) Creditarea reprezintă modalitatea specifică de evaluare a programelor de formare profesională continuă.

(2) Creditarea se realizează de către Comitetul director, pe baza propunerilor comisiilor aplicative sau de către Comisia de formare profesională continuă interdisciplinară.

(3) Avizarea programelor de formare profesională continuă implică și acordarea unui număr de credite.

(4) Formarea profesională complementară poate fi recunoscută și echivalată pe baza unor convenții între furnizorii de formare profesională complementară.

Art. 27 - Comitetul director, prin președinte, poate aproba convenții sau acorduri de recunoaștere și echivalare a creditelor obținute în cadrul formării profesionale specifice altor profesii.

Art. 28 - (1) În vederea avizării și/sau creditării programelor de formare profesională, furnizorii de formare profesională depun la secretariatul Comitetului director următoarele documente îndosariate:

a) cerere de avizare și/sau creditare;

b) programa de formare profesională și prezentarea modalității de formare profesională care cuprinde adresabilitatea, competențele, specialitățile profesionale pentru care se asigură formarea

profesională, numărul de ore de formare profesională, număr module, perioadă, criterii și modalități de selecție a participanților;

c) curriculum vitae în format Europass, pentru fiecare persoană care susține sau prezintă cursuri sau lucrări cu caracter științific sau profesional;

e) precizarea caracterului gratuit sau cu taxa al programului de formare profesională;

f) declarație pe proprie răspundere privind respectarea standardelor de calitate în formarea profesională a psihologilor, cu precizarea numărului maxim de participanți, dată de către reprezentantul legal al furnizorilor de formare profesională, în original;

g) dovada achitării taxei de avizare a modalității/programului de formare profesională (fotocopie, semnată și datată de către reprezentant pentru conformitate cu originalul);

h) modelul diplomei/certificatului de absolvire, conținând rubricile obligatorii aprobate prin dispoziție a președintelui Colegiului (fotocopie, semnată și datată de către reprezentant pentru conformitate cu originalul).

(2) Pentru asigurarea și susținerea modalității de formare profesională complementara furnizorii de formare profesională trebuie să facă dovada existenței a unui număr minim de trei psihologi cu drept de liberă practică, cu drept de supervizare profesională sau psihologi având titlul de doctor în psihologie.

Art. 29 - (1) Comisia aplicativă de specialitate sau Comisia de formare profesională continuă interdisciplinară, după caz, analizează dosarele depuse și înaintează Comitetului director propunerea de avizare și/sau creditare sau de respingere a cererii.

(2) Comitetul director sau președintele Comitetului director, după caz, dispune avizarea sau creditarea modalității/programului de formare profesională sau comunicarea unei adrese de respingere a cererii formulate, în termen de 15 zile de la înaintarea propunerii.

(3) Contestația privind propunerea comisiei aplicative/ Comisia de formare profesională continuă interdisciplinară, după caz, poate fi înregistrată la secretariatul Comitetului director în termen de 15 zile de la comunicare.

(4) Președintele Comitetului director analizează contestația formulată și o înaintează Comitetului director în prima ședință a acestuia.

(5) Hotărârea definitivă a Comitetului director va fi comunicată contestatarului în termen de 15 zile de la data ședinței.

Art. 30 - (1) La finalizarea programului de formare profesională, furnizorul de formare profesională are obligația depunerii la secretariatul Comitetului director a documentelor care certifică participarea și/sau absolvirea programului de formare profesională avizat și creditat, după caz, în condițiile prezentelor norme.

(2) Documentele care certifică participarea și/sau absolvirea programului de formare profesională vor conține antetul, având rezervate rubrici speciale pentru aplicarea ștampilei Colegiului și semnăturii președintelui Comitetului director.

(3) Documentele care certifică participarea și/sau absolvirea programului de formare profesională se semnează și se ștampilează de către președintele Comitetului director, în termen de 15 zile de la primirea documentelor la secretariatul Comitetului director.

Art. 31 - (1) Activitatea de formare profesională continuă este obligatorie.

(2) Începând cu anul 2010, psihologii cu drept de liberă practică au obligația de a obține un număr de minim 20 de credite de formare profesională pentru fiecare an de practică în profesie pentru fiecare specialitate.

(3) Documentele care certifică participarea și/sau absolvirea programelor de formare profesională se vor prezenta în fotocopie certificată la obținerea unei noi trepte de specializare.

(4) Psihologii, care, la finalul fiecărui an calendaristic nu pot face dovada acumulării unui număr de minim 10 credite profesionale în fiecare specialitate pot fi sancționați potrivit dispozițiilor art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 213/2004.

(5) Acumularea unui număr inferior de credite suspendă dreptul psihologului de a obține o treaptă de specializare superioară, până la obținerea a cel puțin 20 credite profesionale pentru fiecare an de practică în profesie.

(6) Acumularea numărului necesar de credite reprezintă o condiție pentru confirmarea competențelor aferente treptei de specializare deținute.

Capitolul VI Alte activități profesionale creditate

Art. 32 - Pe lângă activitățile formale structurate sub forma programelor de formare profesională continuă mai pot fi creditate și alte activități profesionale cu relevanță în formarea profesională a psihologilor, după cum urmează:

a) printr-o modalitate formală, prin susținerea unui program organizat de către un furnizor de formare profesională, în calitate de formator;

b) printr-o modalitate formală, prin publicarea unei lucrări cu caracter științific și/sau profesional;

c) printr-o modalitate non-formală, prin desfășurarea unor activități specifice de practică pentru studenți, la sediul profesional sau la locul de muncă;

d) printr-o modalitate informală, prin reprezentarea organizației profesionale, prin întâlniri reprezentative în mediul profesional sau în cadrul organizațiilor profesionale internaționale;

e) printr-o modalitate nonformală prin organizarea și/sau participarea la activități de cercetare cu caracter aplicativ în psihologie, finanțate la nivel național sau internațional.

Capitolul VII Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 33 - (1) Programele de formare profesională în desfășurare sau avizate și creditate, după caz, înainte de data intrării în vigoare a prezentelor norme vor rămâne valabile, până la finalizare, în condițiile stabilite prin actele aflate în vigoare la data începerii acestor programe.

(2) După data de 31 decembrie 2010 programele de formare profesională în desfășurare sau avizate și/sau creditate înainte de data intrării în vigoare a prezentelor norme pot funcționa numai în condițiile prezentelor norme.

(3) Programele de formare profesională neavizate și/sau necreditate în condițiile prezentelor norme nu sunt recunoscute în profesia de psiholog.

Art. 34 - (1) Furnizorilor de formare profesională înregistrați, care desfășoară activități de formare profesională avizate și/sau creditate potrivit prezentelor norme, le sunt aplicabile prevederile fiscale privind decontarea cheltuielilor și scutirea de la plata T.V.A. pentru operațiunile de formare profesională.

(2) Cheltuielile cu activitatea de formare profesională a psihologilor sunt cheltuieli profesionale, necesare desfășurării activităților profesionale.

Art. 35 - Creditarea profesională se realizează numai de către Comitetul director, potrivit Sistemului de credite specific profesiei de psiholog, aprobat prin hotărâre a Comitetului director sau prin dispoziție a președintelui Comitetului director, după caz.